

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14

ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ

Αριθ. Έρωτ.

Μουσ. XIII 49/1970

Α
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεμ. 1969 / 6-10-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Αγίασμα
(παλαιότερον ὄνομα: ... Κουρί...), Ἐπαρχίας ... Νέστον,
Νομοῦ ... Καβάλας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Δημήτριος
Παρασκευάσης.... ἐπάγγελμα ... διδάσκαλος....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Αγίασμα: Νέστον: Καβάλας...
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 8 ἔτη.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ... Μιχαὴλ Νικολάου.....

ἡλικία 76.... γραμματικαὶ γνώσεις... Δ. Δημοσιῶν

γ) τόπος κατοικίας Μοσχίου.....

Ανδριαννοπούλου - Θράκη

Βαβανίου Αγίου

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Ἡ χαράγις διὰ σπορὰν καὶ
καὶ γὰρ διὰ βοσκήν.....

Ἐπῆρχον αὐτὰ χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; ... ἔχοντες χωρὰς.....

- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
Εἰς γ. ο. β. κ. τ. π. ρ. ὁ. β. κ. τ. χαρμῶν.....

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεν-
τρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του διανεμομένης
μετὰ τὸν θάνατόν του.....

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιάς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Τὰ χωράφια ἐλιπαίνοντο παλαιότερον με κόπρον βοῶν, αἰγοπροβάτων.

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... 1933

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... Ἀπὸ τοῦ 1908. εἰς τὴν ἀροστρε. γεωργικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1933.

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκευάσε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... ἀπὸ γέφυρας. ἐχρησιμοποιεῖται ἐν τῇ ἀροστρε. γεωργίᾳ.

Τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἀροστρε. γεωργίᾳ ἐχρησιμοποιεῖται ἐν τῇ ἀροστρε. γεωργίᾳ. Ἀπὸ τοῦ 1933.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χερί..... 4. ἔνι..... 7..... 10.....
2..... 5..... 8.....
3. ἑταβέρη..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... 1947
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... 1930

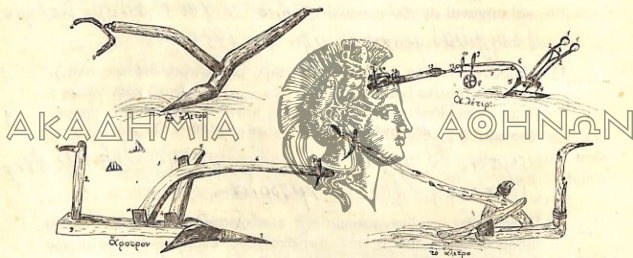
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....1930.....

5) Μηχανή ἄλωνιςμοῦ .....1935.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....

Τὸ ξύλινον ἄροτρον κατασκευάζει ἀπὸ ξύλινου
τεχνίτην.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ....6. ....11. ....

2. ....7. ....12. ....

3. ....8. ....13. ....

4. ....9. ....14. ....

5. ....10. ....15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν...

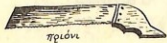
- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;... 1.61.0

6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;... 1.61.0

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

6. κε. πριόνι - πριόνι - ἀρίδι - ξυλοφάι - ἀρνάρι...

πριόνι

ἀρίδι

ρινι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. ... *βοεῖς - βοῦβαροι* .....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *δύο ζῶα* .....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *ἦτο καὶ εἶναι ἀναγκαῖον ὁ ζυγός* .....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουρί, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια, κλπ.) *Δύο εἶναι οἱ παλαιῶν ζυγοῦ ἢ εἶναι*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ...

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ...

Μεσοζυγί

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ...

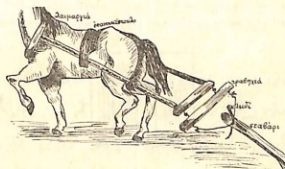
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ...

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

.....

.....

.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

- α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.

*Παλαιότερον, ἄνδρας, ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ καὶ
κατὰ τὴν ἄγρην.*

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....
- .....
- .....

- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
- .....
- .....

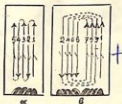
- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποῦ τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
*Τὸ μακυνδύνει μετὰ σχοινί, τὸν ὁποῖον τὸ ἄλογο
δεκνεται εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων.*

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερα) τὸ ὄργανο. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

~~Τὸ ἄδραμα δὲ καὶ τὸ πρῶτον μὲν ἀφ' αὐτοῦ καὶ ἐξ αὐτοῦ
πρᾶξις καὶ ἄλλ' ἀφ' αὐτοῦ δὲ πρᾶξις~~

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων
τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ
ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργανον τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη)
εἰς λαοὺς (ὅπλ. σπορὴς ἢ σπορίης, γτάμης, στασιῆς, μεσοδράδης
κ.λ.π.) *54. 640000 καὶ τὰ ἄλλα...*

[illegible]

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά) ; με αὐλακίαν ; *H. χωρίζ...*

(600 p. 197) 'Exhauriēto mī ab̄zauīdī.

- 6) Πού υπάρχει η συνήθεια να γίνεται η σπορά του σίτου και άλλων δημητριακών μόνον με σκαπάνη, δηλ. να μη χρησιμοποιείται άροτρον; Είς τὸν τόπον τιν. ἡ σπορῆ. εἰς τὸν καὶ τὸν
ἄροτρον. ὁ γεωργὸς ἀνὴρ. ἔχοντο μόνον μετ' αὐτοῦ.

9) Ημ. διημερεύων. ἔχοντο μόνον μετ' αὐτοῦ.

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη όργώματος (άρотριάσεως) ήσαν έν χρήσει παλαιότερον (ή σήμεραν). Δηλ. ή διάνοιξις τών αύλάκων μέ τόν ύνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. .... υ.ε.α.β.γ.δ. .....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημοτικῶν. Πόσα ὄργανα εἰσὶν (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὄργανα αὐτά· π.χ. καλλουργιά, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

Διότι τὴν ἐκδοράν ταύτην διέμνησεν ὁ ἁγίος ἄνθρωπος
ἐν ταῖς ἑξήκοντα καὶ ἑπτὰ τοῖς ὅμιλοις τῶν ἑξήκοντα
καὶ ἑπτὰ καὶ τῶν ὅμιλων τῶν ἑξήκοντα καὶ ἑπτὰ
ἁγίων. Ἐπὶ τοῖς ἑξήκοντα καὶ ἑπτὰ τοῖς ὅμιλοις.....

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

A O H N n N

3) 'Επί πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαιυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Τρία χρόνια ἔμειν ἔπαρτο.

4) Πόσα ὄργωματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κητευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ πρῶτον ἐποχὴν; διὰ. 6.100. 8.000. 10.000. 12.000. 14.000. 16.000. 18.000. 20.000. 22.000. 24.000. 26.000. 28.000. 30.000. 32.000. 34.000. 36.000. 38.000. 40.000. 42.000. 44.000. 46.000. 48.000. 50.000. 52.000. 54.000. 56.000. 58.000. 60.000. 62.000. 64.000. 66.000. 68.000. 70.000. 72.000. 74.000. 76.000. 78.000. 80.000. 82.000. 84.000. 86.000. 88.000. 90.000. 92.000. 94.000. 96.000. 98.000. 100.000. 102.000. 104.000. 106.000. 108.000. 110.000. 112.000. 114.000. 116.000. 118.000. 120.000. 122.000. 124.000. 126.000. 128.000. 130.000. 132.000. 134.000. 136.000. 138.000. 140.000. 142.000. 144.000. 146.000. 148.000. 150.000. 152.000. 154.000. 156.000. 158.000. 160.000. 162.000. 164.000. 166.000. 168.000. 170.000. 172.000. 174.000. 176.000. 178.000. 180.000. 182.000. 184.000. 186.000. 188.000. 190.000. 192.000. 194.000. 196.000. 198.000. 200.000. 202.000. 204.000. 206.000. 208.000. 210.000. 212.000. 214.000. 216.000. 218.000. 220.000. 222.000. 224.000. 226.000. 228.000. 230.000. 232.000. 234.000. 236.000. 238.000. 240.000. 242.000. 244.000. 246.000. 248.000. 250.000. 252.000. 254.000. 256.000. 258.000. 260.000. 262.000. 264.000. 266.000. 268.000. 270.000. 272.000. 274.000. 276.000. 278.000. 280.000. 282.000. 284.000. 286.000. 288.000. 290.000. 292.000. 294.000. 296.000. 298.000. 300.000. 302.000. 304.000. 306.000. 308.000. 310.000. 312.000. 314.000. 316.000. 318.000. 320.000. 322.000. 324.000. 326.000. 328.000. 330.000. 332.000. 334.000. 336.000. 338.000. 340.000. 342.000. 344.000. 346.000. 348.000. 350.000. 352.000. 354.000. 356.000. 358.000. 360.000. 362.000. 364.000. 366.000. 368.000. 370.000. 372.000. 374.000. 376.000. 378.000. 380.000. 382.000. 384.000. 386.000. 388.000. 390.000. 392.000. 394.000. 396.000. 398.000. 400.000. 402.000. 404.000. 406.000. 408.000. 410.000. 412.000. 414.000. 416.000. 418.000. 420.000. 422.000. 424.000. 426.000. 428.000. 430.000. 432.000. 434.000. 436.000. 438.000. 440.000. 442.000. 444.000. 446.000. 448.000. 450.000. 452.000. 454.000. 456.000. 458.000. 460.000. 462.000. 464.000. 466.000. 468.000. 470.000. 472.000. 474.000. 476.000. 478.000. 480.000. 482.000. 484.000. 486.000. 488.000. 490.000. 492.000. 494.000. 496.000. 498.000. 500.000. 502.000. 504.000. 506.000. 508.000. 510.000. 512.000. 514.000. 516.000. 518.000. 520.000. 522.000. 524.000. 526.000. 528.000. 530.000. 532.000. 534.000. 536.000. 538.000. 540.000. 542.000. 544.000. 546.000. 548.000. 550.000. 552.000. 554.000. 556.000. 558.000. 560.000. 562.000. 564.000. 566.000. 568.000. 570.000. 572.000. 574.000. 576.000. 578.000. 580.000. 582.000. 584.000. 586.000. 588.000. 590.000. 592.000. 594.000. 596.000. 598.000. 600.000. 602.000. 604.000. 606.000. 608.000. 610.000. 612.000. 614.000. 616.000. 618.000. 620.000. 622.000. 624.000. 626.000. 628.000. 630.000. 632.000. 634.000. 636.000. 638.000. 640.000. 642.000. 644.000. 646.000. 648.000. 650.000. 652.000. 654.000. 656.000. 658.000. 660.000. 662.000. 664.000. 666.000. 668.000. 670.000. 672.000. 674.000. 676.000. 678.000. 680.000. 682.000. 684.000. 686.000. 688.000. 690.000. 692.000. 694.000. 696.000. 698.000. 700.000. 702.000. 704.000. 706.000. 708.000. 710.000. 712.000. 714.000. 716.000. 718.000. 720.000. 722.000. 724.000. 726.000. 728.000. 730.000. 732.000. 734.000. 736.000. 738.000. 740.000. 742.000. 744.000. 746.000. 748.000. 750.000. 752.000. 754.000. 756.000. 758.000. 760.000. 762.000. 764.000. 766.000. 768.000. 770.000. 772.000. 774.000. 776.000. 778.000. 780.000. 782.000. 784.000. 786.000. 788.000. 790.000. 792.000. 794.000. 796.000. 798.000. 800.000. 802.000. 804.000. 806.000. 808.000. 810.000. 812.000. 814.000. 816.000. 818.000. 820.000. 822.000. 824.000. 826.000. 828.000. 830.000. 832.000. 834.000. 836.000. 838.000. 840.000. 842.000. 844.000. 846.000. 848.000. 850.000. 852.000. 854.000. 856.000. 858.000. 860.000. 862.000. 864.000. 866.000. 868.000. 870.000. 872.000. 874.000. 876.000. 878.000. 880.000. 882.000. 884.000. 886.000. 888.000. 890.000. 892.000. 894.000. 896.000. 898.000. 900.000. 902.000. 904.00

5) Ποία εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .....

Mova ro' d. 6441.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια; τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδον, ἣ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; . . . . .

Με την φωνή σου... σιδυράν... ραβδόν... ή αὐτὰ... ή καὶ
σοδομικῶν... ἐν τῷ... αὐτῶν... τῶν βασιλέων... καὶ
οὐκ... σφύρα... ζύγρον...

2) Γίνεται μετά τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); οὐκ ἔστιν ἰσοπέδωσις ἀλλὰ ἰσοπέδωσις

ὁρῶμεν τὰς χορεύσας μὴ ἀνδρῶν· ἰδὲ καὶ τὰς

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῆ (μὲ σκαλίδας, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαί. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Δη' ἔχρησμονταί τε πόλεις ἔρηγοι τε.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

Τὸ ἔργον διὰ ἐκείνην καὶ ἐφίετο ἐπ' ἀγρῶν
ἔβαν. καδμα, τρεῖς ἡμέρ., διὰ τρι...

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν

Ὀσπρίων... ἔργον... βοσκὰς... τῶν γεωργῶν... ἐπ' αὐτῶν...
ὄργωμα

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

Καλλιεργεῖται χωράφια διὰ τὴν σπορὰν τῶν ὀσπρίων ἔβαν...
ἐπ' αὐτῶν... χωράφια... ἡ σπορὰ... ἐγένετο... ἀποκατεστάθη... ἀργῶν... καὶ ἐπ'
ἐπ' αὐτῶν... ὄσπρια... ἐσπέρνουντο... μετ' ἐπ' αὐτῶν...

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Τὰ βόδια... χωράφια... τὰ πόδια... ὄσπρια...

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

Ἐσπέρνουντο καὶ ἐπ' αὐτῶν... καὶ ἐπ' αὐτῶν...
ὄσπρια

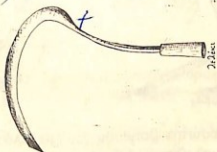
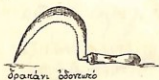
Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) ὁ θερισμός...
 ἐγίνετο μετ' αὐτὸ δρεπάνι καὶ ἡ τοῦ θερισμοῦ ἐργασία
 μετ' αὐτὸ αὐτὸ ἐνέει δὲ χειρὸς καὶ ὁ θερισμός
 οὐκ εἶναι... ὅσον (4).....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφορῶν εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε,.....

... εἰναι καὶ κόψιμο καὶ ὁ θερισμός καὶ ἡ χρῆσις
 τοῦ τριφυλίου... ὅσον δρεπάνι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν
 ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) μ.σ. κα. β. β.

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλή ἢ ῥδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

4) γ. εἰς τὴν... ὁ β. β. ἡ τοῦ... ὁ β. β. καὶ ἡ τοῦ...
 ὁ β. β. μ.σ. καὶ... ὁ β. β. ρ.ω. ....

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηρῶς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

ὁ β. β. κατεσκευασμένη... ὁ β. β. καὶ...
 ὁ β. β. καὶ... ὁ β. β. καὶ...
 ὁ β. β. καὶ... ὁ β. β. καὶ...
 ὁ β. β. καὶ... ὁ β. β. καὶ...

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Εἰς δὲ μ.σ. τεχνίτης (α.δ. γ.ρ.)* .....

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιδῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ο. θ. ε. ρ. μ. σ. χ. ι. ν. ε. α. ν. καὶ παλαιότερα καὶ σήμερον διὰ μ.σ. καὶ ὄχι διὰ σφυγρῶν καὶ μετὰ χεῖρας. Μόνον τὸ ρεβιθίδιον σφυγρῶνεται.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτηρὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *β. γ. δ. γ. γ. κ. ρ. ι. ν. 3. α. π. ο. κ. α. ν. (α. δ. γ. ρ.)* .....

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ὅχι ἔμεναν ἀνομαλῶς* .....

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *Οἱ ἴδιοι αἱ θερισταὶ ἀποθέτουν εἰς τὰ ἐδάφη τὰ χερόβολα* .....

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶννται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Πολλὰ μαζί. Τρεῖς χερίες ἐξ ἑκάστης ἀφ' ἑσχαταῖς τῶν σταχύων ἐκρίσθησαν πέντε πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν. .....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. .... *Περίεται χερύδαλα* .....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; .....

*3 ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ὑπῆρχον θερίζουσι.
οἱ δὲ ὄντες ἤρχοντο αὐτοῦ ἐν τῇ γῇ.
Περιερχοντο* .....

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν) .....

*17) οἱ με ἡμερομίσθιον καὶ ἄλλοι κατ' ἀποκοπὴν
ἢ ἀμοιβή· ἐδίδοτο ἡ εἰς χρῆμα καὶ εἰς
φαγητὰ* .....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

*Οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες ἐγερν. ἐν τῇ ἐκρίσει
ρᾶν χεῖρας πρὸς ἡμερομίσθιον καὶ δὲ δωσέν
ἐχίσταντο παραμαρτὰ* .....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ναι... Ἐδίδετο καὶ δίδεται καὶ ἡμέραν...
Προσοχῇ.....

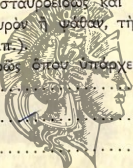
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἐτραγουδοῦσαν κατὰ

τὸν θερισμὸν πρὸς τραγούδι καὶ ἔα ἔλθῃ καὶ ἀρτενὸν
πρὸς ἡμέραν Δὲν εἶναι συνδυαστέ.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶθιμον.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

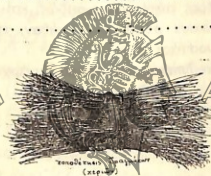
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Συχνότατα καὶ δέσιμον μετὰ θερισμὸν.....

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυς καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουσιδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλᾶ, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ἔδένοντο μὲ τὰ ἴδια τὰ βελούρια, τὰ ὅσων
ἐγένετο δεματικό καὶ τὰ ὅσων μαρμαίρε
ἡ γυναικα καὶ ὡς ἐπὶ χεῖρας, τὰ ὅσων τὸ
ἔδενε ὁ ἄνδρας. Ὁ δὲ ἐργαλεὺς ἐχρησίσθη
παρὶ τὸ ματὶ τὸ δέσιμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; Τε...

διόρνια μετὰ τὸ δέσιμον ἐφάνοντο εἰς τὴν ἰδίαν
θέσιν μετὰ χεῖρας πρὸς αὐτὰς ἐπὶ ἡτοιμασμέναις
τοῖς πρῶτοις ἐπὶ τὴν ἰδίαν θέσιν εἰς ὠρισμένον μέρος
τοῦ ἀγροῦ διόρνια καὶ ἄλλα μετὰ εἰς ἡτοιμασμένα
ἔρωσαν τὰ ἄλλα ἐπὶ τὴν ἰδίαν θέσιν καὶ ἔφαινον
εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν τοῦ ἀγροῦ.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Ἀπρίλιν*
Μάρτιον μὲν καὶ Ἀπρίλιν το Μαρτίον.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν.....

Μὲ τὴν τρύπαν

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίξτε τὸ παλαιότερον ἢ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπὴ, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....
Ἐσυνθίξτε μὲ ξηρὰ χόρτα π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον
αὐτὸν μὲ τὴν τρύπαν, τὸ ξηρὰν μὲ τὴν τρύπαν καὶ τὴν
ξύλιναν μὲ τὸν ξύλινον. Ἐσυνθίξτε μὲ τὴν τρύπαν, τὸ ξηρὰν
μὲ τὴν τρύπαν καὶ τὴν ξύλιναν μὲ τὸν ξύλινον καὶ τὴν ξύλιναν
μὲ τὸν ξύλινον καὶ τὴν ξύλιναν μὲ τὸν ξύλινον

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). *Ἀπρίλιν καὶ Μαρτίον καὶ Ἀπρίλιν μὲ*
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας) *μὲ τὴν τρύπαν*

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) *Ευχαρίστησα εἰς τὴν ἑλπίδα, ἐμπαίσα
 ὡς... μὴ παύσῃς (ἀδελφεῖς) ἀχι δὲ μένεις) καὶ κατέ-
 πιν. μετὰ γέρεσσο μετὰ τὸ κάρρα εἰς τὴν ἀποθήκην*

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρῶνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

*Μετὰ γέρεσσο καὶ ἐντασσεύατο τὸ δεμάτιον
 εἰς τὸ ἐπίκει δαμάδ καὶ δ. μαρρὸς. εἶχεν εἰς τὴν
 ἀλὴν τὴν ἀλὴν. ὅσα καὶ ἐγίνετο δ. ἔχοντο δ...*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται : θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν ; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως ; *ἔρεσσο*...

*Θυμῶν. Τὸ εἶναι τὸν ἄνθρωπον τὸν ἄνθρωπον. Τὸ εἶναι
 τὴν πρῶτον ἐντὶ τὴν πρῶτον καὶ τὸ εἶναι τὴν πρῶτον ἐντὶ τὴν
 πρῶτον ἐντὶ τὴν πρῶτον, ὅτι τὸ εἶναι τὸν ἄνθρωπον τὸν ἄνθρωπον*

- τὴν πρῶτον ἐντὶ τὴν πρῶτον.* 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι ; *ὡς ἔρχεν. ὅτι καὶ ἐν
 ἀλὴν. διὰ τὸ ἀλωνισμὸν. ὅτι ἀλωνισμὸς. ἔρε...
 ἔρχεν. ἐγίνετο. εἰς τὸ. ἔρχεν...*

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου ; Εἰς ποίαν θέσιν ; ...

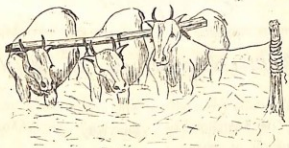
*Κατεσκευάζετο εἰς τὴν αὐλὴν τῆς
 οἰκίας*

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

..... ὁ ἀλωνισμὸς γίνεται μετὰ δαμάσκηνα

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ δύλινοι στῦλοι, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος ἀπληγρός, στρούλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Μέχρι τοῦ ἀπογευνοῦ τὰ ἔργα ἀρχίζου. ἡ σπασαί -
μαστὰ τὰ ἀγρονομικὰ καὶ τὰ ἀπογευνοῦ...
...β.ρ.δ.δ.ι...

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τοίπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν) .....

Ἐργαλεῖα τοῦ ἀλωνισμοῦ. ἔργα τοῦ ἀλωνισμοῦ. ἔργα τοῦ ἀλωνισμοῦ.
...καὶ τὰ ἀπογευνοῦ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πτους στάχους ; .....

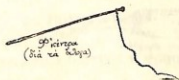
Ἐργαλεῖα τοῦ ἀλωνισμοῦ. ἔργα τοῦ ἀλωνισμοῦ. ἔργα τοῦ ἀλωνισμοῦ.
...καὶ τὰ ἀπογευνοῦ...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). ἔργα...

ἔργα τοῦ ἀλωνισμοῦ. ἔργα τοῦ ἀλωνισμοῦ. ἔργα τοῦ ἀλωνισμοῦ.
...καὶ τὰ ἀπογευνοῦ...

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *ἔφειτο βρωμῆς*.....

Μία βρωμῆς ἤλωνίζετο ἐν ἡμέρῃ.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

λαμνί

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνιστοὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσοπάνηδες) καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωνιστοὶ, οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ αἰγὰ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με τὰ ἰδικὰ του βόδια

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυς· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ὑπῆρχεν ἐν κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (κόπανο)

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

*ἔφειτο κόπανος καὶ κοτσευαζέτο καὶ δοκιμαζέτο
ἐκ ξύλου. Ἐκ κοτσευαζέτο ξύλου κατὰ τὴν*

πέχνη καὶ μέγεθος ἐκ κοτσευαζέτο ξύλου κατὰ τὴν

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο· εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου·
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).

ἐγίνετο... ἐπὶ αὐλῶν...
ἐπὶ ἀλώνων... ἐπὶ σταχυῶν...
ἐπὶ σταχυῶν... ἐπὶ σταχυῶν... ἐπὶ σταχυῶν... ἐπὶ σταχυῶν...

κόπανος ἐστρώμενος

ξύλο κατασκευαστὸν διὰ τὸ κοπάνημα
μικροῦ καρποῦ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;
ἐγίνετο... ἐπὶ αὐλῶν... ἐπὶ ἀλώνων... ἐπὶ σταχυῶν...
ἐπὶ σταχυῶν... ἐπὶ σταχυῶν... ἐπὶ σταχυῶν... ἐπὶ σταχυῶν...
ἐπὶ σταχυῶν... ἐπὶ σταχυῶν... ἐπὶ σταχυῶν... ἐπὶ σταχυῶν...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

ἔωι... τ.π. ἰσάγ.η., τὸ κοφάνισμα... ἀνέβ.ι.α.ν.
 με.δ.ν.α. εἰ.ω. χωρισμὸν... τ.π. κοφ.π.α.ν.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

3.0.71

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

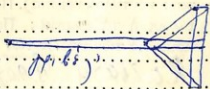
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρυνάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

λα.μ.ν.ι.-θρ.β.ε.ς)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

(Ο βωβης ειχε οχυρισε σφοδρως το χωρι

- Με το μικρόν & χυρογράμ. δμηνύει το δριγύμι
αγγλ. εκεί' εφ (6) δόκιμα.

ΑΘΗΝΑΝ

- Удмуртский язык и культура

- Κοιτάζω. Αναχωρίζω με δέσφην...

Συμπέρασμα.

- 26 —

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

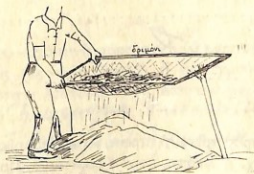
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

Μ.ε. τοῦ δερμόνι

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μὲ ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ.

*Με συζικιν φτυαρι.
Χαράσσεται σταυρὸς καὶ ἡ ἀκμή εἰς σταυρὸν
ἐμφανίζεται τὸ φτυάρι. Σελ. 1.*

- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα τοῦ εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ὀκάδος ἐστὶν ὡς ἐξ ἑξῆς· Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ὀκάδος ἐστὶν ὡς ἐξ ἑξῆς·
(6 νύκτες) καὶ ὡς ἐξ ἑξῆς· Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ὀκάδος ἐστὶν ὡς ἐξ ἑξῆς·
Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ὀκάδος ἐστὶν ὡς ἐξ ἑξῆς· Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ὀκάδος ἐστὶν ὡς ἐξ ἑξῆς·
6 νύκτες καὶ ὡς ἐξ ἑξῆς· Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ὀκάδος ἐστὶν ὡς ἐξ ἑξῆς·

μυσοκοίλι

κούπελος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ὀκάδος ἐστὶν ὡς ἐξ ἑξῆς· Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ὀκάδος ἐστὶν ὡς ἐξ ἑξῆς·
Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ὀκάδος ἐστὶν ὡς ἐξ ἑξῆς· Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ὀκάδος ἐστὶν ὡς ἐξ ἑξῆς·
Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ὀκάδος ἐστὶν ὡς ἐξ ἑξῆς· Ἡ δὲ ἀρχὴ τοῦ ὀκάδος ἐστὶν ὡς ἐξ ἑξῆς·

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

ΚΕΥΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΎΠΑΙΘΡΟΝ ; ἔχ' ἀποδύμνητα χερσίν
αὐτῆς· αὖθις ἐμυζεν ἀπὸ τοῦ στήθεος
τὰ δάκρυα τῆς γυναικός.

- 5) Πώς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερτισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Η διαφορά επί σωτηρίαν εφίκομα μαζί και
ἀνέκριναν επί ἀντίφωκ' ἀπὸ ἐπὶ μαρτυρίαν
σὺν αὐτῇ.

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .

Το υπέριχ έπιντο κατόχ' άριστη.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὐτὴ ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκόπον καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; *πρὸς τοὺς βασιλεῖς*

πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; *ἐπὶ τοῦ θανάτου*
ἐ.χ.ε. τοῦ ἔχθρα τοῦ θανάτου. ἐπὶ τοῦ τοῦ χν

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαίθριον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Της Αποκριάς 20 εβδου.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; . . . . .

Περιγραφή του 6^{ου} όγκου Κατ' ερωτήσεις

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Δὲν εἶχε σκοτεινὰ

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, παῖς ἄλλος;....

Τὸ κορίτσι καὶ ὁ χορὸς (οἱ νέοι κυρίως)

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὸ κλέπτουν; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

Ὁ δάσκαλόν μου.

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, χορεία, ᾄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Ὁ χορὸς ἐκέρσεν μετ' ἐνδυνάμει
Τὸ ἔθνος αὐτὸ ἐγένετο ποταμίον εὐμενὲς
ὡς ῥέει.

3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1) χέρι
2) Κουτούρι

3) ὄρι
4) Γαβέρι
5) καίς.

Ἰστούσαν εἰδυοὶ τέχνες, οἳ δ' αὖτε κατασκευάζον δαμνέας
 ἐν τοῖς χωρίοις. Ὅπως δ' ἐκτελέσονται καὶ ἐκτινίσθαι μετὰ δαμνέας.
 Τὰ καὶ αὖτε, περὶ δὲ, μετὰ δὲ, καὶ δὲ καὶ. Τὰ ἐκτινίσθαι καὶ
 Τὰ ἐκτινίσθαι καὶ καὶ δαμνέας μετὰ δὲ μετὰ δὲ (πῶς)
 (μὴ δὲ καὶ αὖτε δὲ καὶ δαμνέας)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

4) Με τό σῶζιναν ἔχοντες το' ὅρμηκα ἐπίστο
με ἰσχυρομέναι αἰσάντες καὶ εὐδύνει γαργάν,
ὡς τό σῶζιναν ἔχοντες το' ὅρμηκα ἐπίστο
με ἰσχυρομέναι αἰσάντες καὶ εὐδύνει γαργάν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Πρὸς
 Τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
 Κέντρον Ἑρευνῶν τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς

Εἰς Ἀθήνας

Ἐχομεν εἰς τιμὴν, τὰ ἀποσιγῶμεν ἔχον
 ἐπιτηδεύων, ἑρωτευματοφύλων διὰ μωρὰ ἔργα
 καὶ κατ' ἴδμεν πρὸς τὴν ἐπιστήμην
 διὰ τὸ κατ' ἑμᾶς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

Εν Ἀθήναις τῇ 10 Ὀκτωβρίου 1970

ὁ Πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν

Ἐφ' ὅσον

Κοινοποιῆσαι (ν.τ.α)

κ. Ἐκπαιδευτικῶν Διοικητῶν

Α' ὑπομνήσας τὴν Κεφάλαιον